

Çalışma Süresine Yargıtay Ayarı

İş Kanunu'na göre, haftalık çalışma süresi en çok 45 saattir. Aksi kararlaştırılmamışsa bu süre, işyerlerinde haftanın çalışılan günlerine eşit ölçüde bölünerek uygulanır. Bu durumda 6 gün çalışılan işyerlerinde $6 \times 7.5 = 45$ saat ve 5 gün çalışılan işyerlerinde de $9 \times 5 = 45$ saat olmaktadır. -

09.12.2015

Günlük çalışma süresinin yasal olarak üst sınırı ise; gündüz 11 saat ve gece 7.5 saattir. Ancak, turizm, özel güvenlik ve sağlık hizmeti yürütülen işlerde işçinin yazılı onayının alınması şartıyla 7,5 saatin üzerinde (11 saati aşmayacak şekilde) gece çalışması yaptırılabilir.

Bazı hallerde ise, işin niteliği ve gereği ile mevzuata aykırı çalışmalar yaptırıldığı bilinmektedir. Bunlardan en gündemde olan düzen ise 24 saat çalışıp, 24 saat dinlenme esasıdır. Bu çalışma düzeninin mevzuata aykırı olduğu bilinmekle birlikte, fazla çalışmanın hesabı oldukça tartışmaya sebep olmuştu.

2013/31451 karar sayılı, 2011/43648 esas numaralı ve 02.12.2013 tarihli Yargıtay 9. Hukuk Dairesi'nin kararında açıklığa kavuşmuştur. Yargıtay'ın yerleşik kararlarında belirtildiği gibi, 24 saat çalışıp ertesi gün dinlenme şeklindeki çalışmalarda 24 saatlik mesaiden 10 saat ara dinlenmesi düşülerek 14 saatlik sürede 11 saati geçen 3 saatlik kısmın fazla çalışma olduğu kabul edilerek fazla çalışma alacağı hesaplanmaktadır. Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nca da benimsenen uygulamasına göre, bir işçinin günde en fazla fiilen 14 saat çalışabileceğinin kabulü gerekir.

Bu durumda 24 saat çalışıp 24 saat dinlenme usulüyle yapılan çalışmalarda bir hafta 3 gün diğer hafta ise 4 gün çalışma yapılacağından, İş Kanunu'nun 63'üncü maddesi hükmü gereğince, haftalık normal çalışma süresi dolmamış olsa dahi günlük 11 saati aşan çalışmalar fazla çalışma sayılması nedeniyle, bu çalışma sisteminde işçi ilk bir hafta $3 \times 9 = 27$ saat takip eden hafta ise $4 \times 9 = 36$ saat fazla çalışma yapmış sayılmalıdır.

Çalışma şeklinin 24 saat mesai 48 saat dinlenme şeklinde olduğu durumlarda ise, işçi birinci hafta 3 gün ikinci ve üçüncü haftalar 2 gün dördüncü hafta yine 3 gün çalışacağından, ilk hafta $3 \times 9 = 27$ saat, ikinci ve üçüncü haftalarda $2 \times 9 = 18$ saat, dördüncü hafta ise yine $3 \times 9 = 27$ saat fazla çalışmış sayılacaktır. Fazla çalışma ücretinin son ücrete göre hesaplanması doğru olmayıp, ait olduğu dönem ücretiyle hesaplanması gerekir.

Stajyer sigorta girişleri emekliliğe sayılmaz

Son günlerde bazı basın ve yayın organlarında staj dönemlerinde ödenen staj sigorta primlerinin emeklilikte sigorta başlangıç tarihi olarak dikkate alınacağı yönünde haberler yer aldığı görülmektedir. Ayrıca SGK sisteminde yapılan güncelleme sonrasında hizmet dökümlerinde de ilk işe giriş tarihi kısmında staj başlangıç tarihinin yer almasının da bu nedene dayandığının iddia edildiği görülmektedir. Ticaret veya Endüstri Meslek Lisesi'nde yapılan staj süresince iş kazası ve meslek hastalığı ile hastalık sigorta primleri ödenmekte ve emeklilikle ilgili primler ödenmemektedir. Meslek Lisesi'nde öğrenim görülen okullar tarafından yapılan staj sigortası, SGK işe başlama tarihi olarak kabul edilemeyeceği gibi, SGK prim gün sayısı olarak da dikkate alınmamaktadır. Çalışanların ilk defa normal sigortalı olarak primlerinin ödendiği tarihe göre emeklilik yaşı ve ödenmesi gereken prim gün sayısı belirlenmektedir.

İBRAHİM IŞIKLI / DÜNYA

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA